

Wymagania edukacyjne z geografii : klasa 2

Rozdział	Lp.	Temat	Poziom wymagań				
			konieczny	podstawowy	rozszerzający	dopełniający	wykraczający
Azja	1.	Warunki naturalne	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „Eurazja” • wskazuje na mapie świata Azję • wskazuje na mapie elementy linii brzegowej Azji • wymienia czynniki geograficzne kształtujące klimat Azji • wymienia nazwy i wskazuje na mapie najważniejsze krainy geograficzne, rzeki oraz jeziora Azji 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Azji na kuli ziemskiej • charakteryzuje wybrane strefy roślinne Azji • opisuje cechy klimatu Azji na podstawie klimatogramów i mapy klimatycznej • wymienia cechy ukształtowania powierzchni Azji • opisuje rozmieszczenie wód powierzchniowych na podstawie mapy 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje na podstawie mapy granicę między Europą a Azją • charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Azji • opisuje cyrkulację monsunową • wykazuje wpływ klimatu na rozmieszczenie zbiorowisk roślinnych • wyjaśnia, na czym polega kontrastowość klimatyczna Azji • opisuje czynniki warunkujące układ promienisty wielkich systemów rzecznych w Azji 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza rozciągłość południkową i równoleżnikową Azji • porównuje rozwinięcie linii brzegowej i ukształtowanie powierzchni Azji na tle innych kontynentów • wykazuje na podstawie map tematycznych, że kontynent Azji jest obszarem wielkich geograficznych kontrastów 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zależność między budową geologiczną a ukształtowaniem powierzchni Azji • analizuje genezę powstania Himalajów
	2.	Ludność i urbanizacja	<ul style="list-style-type: none"> • podaje liczbę ludności zamieszkującej Azję • wskazuje na mapie i wymienia nazwy azjatyckich miast-gigantów • wymienia nazwy państw o wysokim i niskim wskaźniku urbanizacji • wskazuje na mapie i wymienia nazwy obszarów o dużej i małej gęstości zaludnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zróżnicowanie ludności Azji • omawia czynniki warunkujące rozmieszczenie ludności w Azji • omawia uwarunkowania eksplozji demograficznej 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje zmiany liczby ludności Azji • wyjaśnia uwarunkowania powstania miast-gigantów • przedstawia na podstawie map tematycznych warunki przyrodnicze obszarów, na których kształtowały się najstarsze cywilizacje 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyrost naturalny w wybranych państwach Azji • charakteryzuje przyczyny i skutki wybranych problemów demograficznych Azji 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje dziedzictwo kulturowe najstarszych cywilizacji Azji
	3.	Gospodarka	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „azjatyckie tygrysy” i podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie główne rejony rolnicze w Azji i nazywa je • wskazuje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia warunki rozwoju rolnictwa w Azji • omawia przyczyny zróżnicowania poziomu 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje strukturę i wartość PKB na jednego mieszkańca w wybranych państwach 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje kontrasty w rozwoju gospodarczym Azji • uzasadnia

			<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy gospodarki azjatyckich tygrysów wymienia nazwy głównych roślin żywieniowych uprawianych w Azji wymienia nazwy surowców mineralnych wydobywanych w Azji wymienia nazwy państw wysoko i słabo rozwiniętych gospodarczo 	<p>główne regiony przemysłowe Azji</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny zróżnicowania uprzemysłowienia państw w Azji charakteryzuje azjatyckie tygrysy 	<p>rozwoju rolnictwa w Azji</p> <ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek pomiędzy rytmem upraw i „kulturą ryżu” a cechami klimatu monsunowego w Azji Południowo-Wschodniej opisuje znaczenie OPEC dla gospodarki światowej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny nierównomiernego rozwoju gospodarczego wybranych państw Azji analizuje poziom rozwoju gospodarczego państw eksportujących ropę naftową 	(na wybranych przykładach) wpływ warunków przyrodniczych na działalność gospodarczą człowieka
	4.	Chiny	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje Chiny na mapie, podaje nazwę stolicy tego kraju oraz nazwy państw z nim sąsiadujących wskazuje na mapie i wymienia nazwy krain geograficznych oraz najważniejszych rzek w Chinach wymienia najważniejsze cechy środowiska przyrodniczego Chin podaje liczbę ludności Chin analizuje wykresy i dane liczbowe dotyczące rozwoju ludności Chin wymienia nazwy głównych roślin uprawnych wymienia najważniejsze cechy gospodarki Chin 	<ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne Chin omawia cechy ukształtowania powierzchni Chin charakteryzuje klimat Chin opisuje przyczyny katastrofalnych powodzi w Chinach oraz sposoby zapobiegania im wyjaśnia zależność między warunkami przyrodniczymi a rozmieszczeniem ludności Chin wskazuje na mapie obszary o dużej koncentracji przemysłu i nazywa je opisuje poziom urbanizacji w Chinach 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje dane liczbowe dotyczące urbanizacji w Chinach wyjaśnia na podstawie map tematycznych rozmieszczenie ludności wyjaśnia, na czym polega chiński program kontroli urodzeń opisuje uwarunkowania rozwoju rolnictwa na Nizinie Chińskiej wymienia kierunki rozwoju gospodarczego Chin wykazuje zmiany znaczenia Chin w gospodarce światowej 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje zależności między warunkami przyrodniczymi a rozwojem gospodarczym Chin analizuje przyczyny szybkiego rozwoju gospodarczego Chin w ostatnich latach 	<ul style="list-style-type: none"> omawia kontrasty przyrodnicze Chin wykazuje wpływ Chin na światową gospodarkę
	5.	Indie	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje Indie na mapie, podaje nazwę stolicy tego kraju oraz nazwy państw 	<ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne Indii omawia cechy ukształtowania 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje system kastowy społeczeństwa analizuje przyrost naturalny 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje poziom rozwoju gospodarczego Indii wyjaśnia przyczyny dynamicznego rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> przewiduje skutki społeczno-gospodarcze wynikające z eksplozji demograficznej

			<ul style="list-style-type: none"> sąsiadujących wskazuje na mapie wybrane krainy geograficzne oraz rzek Indii i nazywa je wymienia najważniejsze cechy środowiska przyrodniczego Indii podaje liczbę ludności Indii wymienia nazwy głównych indyjskich roślin uprawnych wymienia najważniejsze cechy gospodarki Indii 	<ul style="list-style-type: none"> powierzchni Indii charakteryzuje klimat Indii opisuje kontrasty społeczne w Indiach wskazuje na mapie obszary uprzemysłowione i rolnicze Indii oraz nazywa je wyjaśnia, dlaczego w Indiach występuje duże pogłowie bydła 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje indyjskie rolnictwo wyjaśnia przyczyny gwałtownego rozwoju przemysłu nowoczesnych technologii 	nowoczesnych usług	
	6.	Japonia	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie świata Japonię i podaje nazwę stolicy tego kraju wymienia najważniejsze cechy środowiska przyrodniczego Japonii podaje liczbę ludności Japonii wskazuje na mapie i wymienia nazwy wielkich miast Japonii wymienia nazwy głównych roślin uprawnych wymienia najważniejsze cechy japońskiej gospodarki 	<ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne Japonii omawia cechy ukształtowania powierzchni Japonii charakteryzuje klimat Japonii opisuje poziom urbanizacji Japonii wyjaśnia uwarunkowania rozwoju przemysłu przetwórczego opisuje cechy rolnictwa Japonii 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje warunki naturalne Japonii omawia rozmieszczenie ludności Japonii wyказuje wpływ czynników społeczno-kulturowych na tworzenie nowoczesnej gospodarki Japonii (na tle niekorzystnych warunków środowiska) wyказuje znaczenie transportu w gospodarce Japonii 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje skutki położenia Japonii w strefie aktywności wulkanicznej i sejsmicznej opisuje uwarunkowania rozwoju gospodarczego Japonii udowadnia, że Japonia jest potęgą gospodarczą analizuje wysokość plonów podstawowych zbóż w Japonii na tle innych krajów Azji 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje geograficzne czynniki klimatotwórcze ocenia warunki naturalne Japonii
	7.	Bliski Wschód	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu „Bliski Wschód” wskazuje Bliski Wschód na mapie ogólnogeograficznej wymienia cechy środowiska i gospodarki Bliskiego Wschodu 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje położenie geograficzne Bliskiego Wschodu ocenia poziom urbanizacji w państwach Bliskiego Wschodu omawia zasoby ropy naftowej na Bliskim 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje warunki naturalne Bliskiego Wschodu analizuje zasoby ropy naftowej na świecie i formułuje wnioski charakteryzuje Bliski Wschód pod kątem cech 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wpływ religii na życie muzułmanów porównuje poziom życia mieszkańców Bliskiego Wschodu porównuje wielkość wydobycia ropy naftowej w poszczególnych 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia tezę, że konflikty na Bliskim Wschodzie mają wpływ na globalną gospodarkę

			<ul style="list-style-type: none"> • opisuje cechy kultury islamskiej • wymienia nazwy państw o największych zasobach ropy naftowej 	<p>Wschodzie i na świecie</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje rozmieszczenie zasobów ropy naftowej na Bliskim Wschodzie • wskazuje na mapie i wymienia nazwy obszarów objętych konfliktami zbrojnymi 	<p>kulturowych, zasobów ropy naftowej i poziomu rozwoju gospodarczego</p>	<p>krajach Bliskiego Wschodu</p>	
Europa	8.	Warunki naturalne	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie świata Europę • wskazuje na mapie element linii brzegowej Europy i wymienia ich nazwy • wskazuje na mapie wybrane niziny, wyżyny oraz góry Europy i nazywa je • wymienia cechy ukształtowania powierzchni Europy na podstawie mapy • wskazuje na mapie wybrane europejskie rzeki oraz jeziora i nazywa je 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Europy na kuli ziemskiej • charakteryzuje linię brzegową Europy na podstawie mapy • wykazuje, na podstawie mapy, że Europa jest kontynentem nizinnym • opisuje cechy klimatu Europy na podstawie mapy i klimatogramów • charakteryzuje wybrane strefy roślinne Europy • opisuje na podstawie mapy rozmieszczenie wód powierzchniowych Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy środowiska przyrodniczego Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej oraz map tematycznych • wyjaśnia wpływ zlodowaceń na rzeźbę powierzchni Europy • wyjaśnia zależności między typem klimatu a występowaniem formacji roślinnych • wyjaśnia genezę wybranych europejskich jezior 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza rozciągłość południkową i równoleżnikową Europy • opisuje czynniki geograficzne warunkujące klimat Europy • analizuje czynniki warunkujące rozmieszczenie wielkich systemów rzecznych i zbiorników wodnych w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związek między budową geologiczną a ukształtowaniem pionowym Europy
	9.	Ludność i urbanizacja	<ul style="list-style-type: none"> • podaje liczbę ludności Europy • wskazuje na mapie obszary o największej oraz najmniejszej gęstości zaludnienia i nazywa je • podaje przykłady krajów o dodatnim i ujemnym przyroście naturalnym 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje rozmieszczenie ludności w Europie na podstawie mapy • opisuje na podstawie map tematycznych zróżnicowanie regionalne, kulturowe, narodowościowe oraz etniczne współczesnej Europy • omawia przyczyny wysokiego wskaźnika urbanizacji w Europie • wykazuje się 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny oraz skutki ujemnego przyrostu naturalnego w Europie • wyjaśnia przyczyny warunkujące rozmieszczenie ludności w Europie • opisuje przyczyny i konsekwencje zróżnicowania ludności Europy • analizuje zróżnicowanie wskaźnika urbanizacji w 	<ul style="list-style-type: none"> • przewiduje zmiany demograficzne w Europie • uzasadnia twierdzenie, że Europa się starzeje • oblicza średnią gęstość zaludnienia Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje problemy demograficzne Europy i formułuje wnioski

				znajomością podziału politycznego Europy	krajach Europy		
	10.	Gospodarka	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy państw wysoko rozwiniętych gospodarczo oraz krajów o średnim poziomie rozwoju gospodarczego w Europie wymienia nazwy głównych roślin uprawnych wskazuje na mapie i podaje nazwy głównych obszarów wydobywania surowców energetycznych w Europie wskazuje na mapie i wymienia nazwy najważniejszych europejskich okręgów przemysłowych oraz ośrodków high-tech 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje potencjał ekonomiczny Europy wyjaśnia przyczyny zróżnicowania gospodarczego krajów Europy opisuje uwarunkowania rozwoju rolnictwa europejskiego opisuje strukturę produkcji energii elektrycznej w wybranych krajach Europy opisuje poziom rozwoju usług w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje strukturę PKB w wybranych krajach Europy porównuje strukturę użytkowania ziemi w wybranych państwach Europy, korzystając z diagramów opisuje czynniki rozwoju przemysłu ze szczególnym uwzględnieniem przemysłu high-tech wyjaśnia proces restrukturyzacji przemysłu w Europie Zachodniej 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje poziom rozwoju rolnictwa w Europie Zachodniej i Środkowo-Wschodniej omawia na wybranych przykładach czynniki lokalizacji przemysłu high-tech 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia tezę, że Europa jest najlepiej rozwinięta pod względem gospodarczym
	11.	Kraje Europy Północnej	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu „kraje skandynawskie” wskazuje na mapie kraje Europy Północnej i wymienia ich nazwy opisuje na podstawie mapy rozmieszczenie głównych ośrodków miejskich w Europie Północnej wymienia cechy społeczeństwa Europy Północnej wymienia nazwy głównych bogactw 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje położenie geograficzne państw Europy Północnej wyjaśnia rozmieszczenie ośrodków miejskich charakteryzuje strukturę produkcji energii elektrycznej w krajach Europy Północnej charakteryzuje gospodarkę krajów skandynawskich 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje środowisko przyrodnicze krajów Europy Północnej wykazuje na podstawie map tematycznych związki między głównymi cechami środowiska przyrodniczego Europy Północnej a głównymi kierunkami rozwoju gospodarczego 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje cechy społeczeństwa Europy Północnej analizuje wartość PKB na jednego mieszkańca i formułuje wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> przewiduje skutki wyludniania północnej Skandynawii

			naturalnych krajów skandynawskich				
	12.	Kraje alpejskie	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „kraje alpejskie” • wymienia nazwy państw alpejskich, wskazuje je na mapie ogólnogeograficznej i podaje nazwy ich stolic • wymienia cechy środowiska przyrodniczego Alp • wymienia nazwy największych miast i wskazuje je na mapie • opisuje specyfikę rozmieszczenia ludności w Alpach 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje położenie krajów alpejskich • opisuje rzeźbę Alp • opisuje rozmieszczenie miast i gęstość zaludnienia w krajach alpejskich • wyjaśnia znaczenie nowoczesnego sektora usług 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje środowisko przyrodnicze krajów alpejskich • wykazuje wpływ gór na środowisko przyrodnicze i gospodarkę krajów alpejskich • wykazuje, że kraje alpejskie należą do państw wysoko rozwiniętych gospodarczo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje piętrowość klimatyczno-roślinną w Alpach • porównuje wskaźnik urbanizacji w krajach alpejskich i formułuje wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje genezę rzeźby alpejskiej • analizuje czynniki rozwoju sektora bankowo-ubezpieczeniowego w Szwajcarii
	13.	Kraje Europy Południowej	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie kraje Europy Południowej, podaje nazwy ich stolic • wymienia cechy środowiska przyrodniczego krajów Europy Południowej • wymienia nazwy największych miast Europy Południowej i wskazuje je na mapie • wymienia przykłady atrakcji turystycznych • wyjaśnia znaczenie terminu „akwakultura” 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne krajów Europy Południowej • opisuje cechy środowiska przyrodniczego tych krajów • opisuje na podstawie mapy tematycznej rozmieszczenie najważniejszych ośrodków turystycznych • opisuje cechy gospodarki krajów Europy Południowej • wyjaśnia znaczenie terminu „infrastruktura turystyczna” • prezentuje opracowaną na podstawie map, przewodników oraz internetu trasę wycieczki 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje walory przyrodnicze i pozaprzyrodnicze krajów Europy Południowej • opisuje wybrane atrakcje turystyczne • wykazuje zależność pomiędzy przyjazdami turystów a wpływami z turystyki na podstawie wykresów • wykazuje niekorzystny wpływ turystyki na środowisko przyrodnicze 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje typy wybrzeży południowej Europy i wyjaśnia ich genezę • wykazuje związki między rozwojem turystyki a warunkami przyrodniczymi i dziedzictwem kulturowym • ocenia rolę turystyki w rozwoju gospodarczym tych krajów 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zależności między wielkością ruchu turystycznego a poziomem rozwoju infrastruktury turystycznej

				po Europie lub jej części			
	14.	Francja	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Francję i podaje nazwę stolicy tego kraju • wymienia cechy środowiska przyrodniczego Francji • wskazuje najważniejsze miasta Francji na mapie i podaje ich nazwy • wymienia cechy gospodarki Francji • wskazuje na mapie regiony rolnicze Francji i wymienia ich nazwy 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje położenie geograficzne Francji • charakteryzuje środowisko przyrodnicze Francji • opisuje czynniki wpływające na wzrost liczby mieszkańców Francji • opisuje poziom urbanizacji Francji • opisuje poziom rozwoju gospodarczego Francji • analizuje strukturę użytkowania ziemi • wskazuje miejsce Francji w światowej produkcji rolnej • identyfikuje cechy rolnictwa wysokotowarowego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje współczynnik przyrostu naturalnego i współczynnik salda migracji • wykazuje znaczenie turystyki w tworzeniu dochodu narodowego • analizuje przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa • wykazuje na przykładzie rolnictwa Francji związek między warunkami przyrodniczymi a kierunkiem i efektywnością produkcji rolnej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje sytuację społeczną imigrantów • charakteryzuje sieć transportową Francji • wykazuje aktywną politykę rolną Francji w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje znaczenie Eurotunelu
	15.	Wielka Brytania	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Wielką Brytanię i podaje nazwę stolicy tego kraju • wskazuje na mapie wybrane krainy geograficzne i nazywa je • wymienia najważniejsze cechy środowiska przyrodniczego i gospodarki Wielkiej Brytanii 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Wielkiej Brytanii • charakteryzuje środowisko przyrodnicze Wielkiej Brytanii • opisuje podział Wielkiej Brytanii na krainy historyczne • opisuje strukturę narodowościową Wielkiej Brytanii • wyjaśnia uwarunkowania dodatniego salda migracji • wyjaśnia znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje strukturę narodowościową Wielkiej Brytanii • opisuje poziom urbanizacji oraz rozmieszczenie ludności w Wielkiej Brytanii • opisuje układ przestrzenny oraz znaczenie Londynu jako światowej metropolii • analizuje strukturę użytkowania ziemi w Wielkiej Brytanii • wyjaśnia uwarunkowania wysokiego poziomu 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zalety wyspiarskiego położenia Wielkiej Brytanii • wykazuje zależności między warunkami przyrodniczymi a poziomem rozwoju gospodarczego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje znaczenie zamorskich terytoriów Wielkiej Brytanii (dawniej i obecnie) • analizuje na przykładzie Wielkiej Brytanii uwarunkowania lokalizacji i rozwoju przemysłu wysokiej technologii

				<p>terminu „monarchia konstytucyjna”</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wielkość i główne cechy położenia Londynu • wskazuje na mapie i podaje nazwy obszarów o dużej koncentracji przemysłu 	rozwoju gospodarczego		
Sąsiedzi Polski	16.	Niemcy	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Niemcy, podaje nazwę stolicy tego kraju oraz nazwy krajów z nim sąsiadujących • wskazuje na mapie wybrane krainy geograficzne oraz najważniejsze rzeki w Niemczech i nazywa je • wymienia najważniejsze cechy środowiska przyrodniczego oraz gospodarki Niemiec • opisuje strukturę narodowościową Niemiec 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Niemiec • omawia cechy środowiska przyrodniczego • wyjaśnia przyczyny i skutki dodatniego salda migracji • charakteryzuje strukturę zatrudnienia w niemieckiej gospodarce • przedstawia na podstawie wskazanych źródeł główne kierunki i przyczyny zmian w strukturze przemysłu Zagłębia Ruhry • wskazuje na mapie i podaje nazwy obszarów o dużej koncentracji przemysłu w Niemczech 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje wpływ czynników geograficznych na klimat Niemiec • opisuje skutki ujemnego przyrostu naturalnego • udowadnia, że Niemcy są potęgą gospodarczą • opisuje zróżnicowanie rozwoju społeczno-gospodarczego wschodniej i zachodniej części Niemiec 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje uwarunkowania rozwoju przemysłu przetwórczego • analizuje wskaźnik bezrobocia i formułuje wnioski • wykazuje na przykładzie Niemiec zależność między poziomem rozwoju transportu a funkcjonowaniem pozostałych działów gospodarki 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny migracji do Niemiec • wykazuje gospodarcze znaczenie sieci rzecznej Niemiec
	17.	Czechy i Słowacja	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Czechy i Słowację, podaje nazwy stolic tych krajów oraz nazwy państw sąsiadujących z nimi • wymienia najważniejsze cechy środowiska przyrodniczego i 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Czech, Słowacji • omawia cechy środowiska przyrodniczego Czech i Słowacji • analizuje strukturę zatrudnienia w Czechach • analizuje strukturę 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje czynniki warunkujące rozwój gospodarczy Czech i Słowacji • porównuje potencjał gospodarczy omawianych państw 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia zasoby bogactw mineralnych Czech i Słowacji • omawia efekty przemian gospodarczych, które nastąpiły w omawianych krajach 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje środowisko społeczno-gospodarcze południowych sąsiadów Polski oraz formułuje wnioski

			społeczno- -gospodarczego omawianych państw	narodowościową Słowacji			
18.	Litwa, Białoruś i Ukraina	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Litwę, Białoruś i Ukrainę, podaje nazwy stolic tych krajów oraz nazwy państw sąsiadujących z nimi • wymienia najważniejsze cechy środowiska przyrodniczego i społeczno- -gospodarczego omawianych państw 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Litwy, Białorusi i Ukrainy • omawia cechy środowiska przyrodniczego Litwy, Białorusi i Ukrainy • wyjaśnia przyczyny kryzysów gospodarczych na Litwie, Białorusi i Ukrainie po rozpadzie ZSRR • omawia współczesne przemiany społeczne i gospodarcze Ukrainy 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje czynniki warunkujące rozwój gospodarczy Litwy, Białorusi i Ukrainy • opisuje przyczyny i skutki ujemnego przyrostu naturalnego i salda migracji Litwy, Białorusi i Ukrainy • porównuje potencjał gospodarczy omawianych państw 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia zasoby bogactw mineralnych Litwy, Białorusi i Ukrainy • omawia efekty przemian gospodarczych, które nastąpiły w omawianych krajach 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje środowisko społeczno-gospodarcze południowych i wschodnich sąsiadów Polski oraz formułuje wnioski 	
19.	Rosja	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje Rosję na mapie ogólnogeograficznej i podaje nazwę jej stolicy • wskazuje na mapie i wymienia nazwy głównych krain geograficznych, rzek oraz jezior • wymienia najważniejsze cechy środowiska przyrodniczego Rosji • wymienia główne cechy rosyjskiej gospodarki • wymienia przyczyny ujemnego przyrostu naturalnego ludności Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Rosji • omawia cechy środowiska przyrodniczego Rosji • opisuje zróżnicowanie narodowościowe i kulturowe ludności • wskazuje na mapie i wymienia nazwy obszarów o dużej koncentracji przemysłu 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zróżnicowanie przyrodnicze Rosji • wykazuje wpływ czynników geograficznych na klimat Rosji • wyjaśnia zależność między warunkami przyrodniczymi a rozmieszczeniem ludności w Rosji • wykazuje zróżnicowanie językowe i religijne mieszkańców Rosji • omawia uwarunkowania rozwoju przemysłu wydobywczego • omawia najważniejsze problemy rosyjskiego rolnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje zmiany przyrostu naturalnego w Rosji i formułuje wnioski • wykazuje zależności między warunkami przyrodniczymi a poziomem rozwoju gospodarczego Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia tezę, że Rosja jest krajem o olbrzymich możliwościach gospodarczych 	

Rozdział	Lp.	Temat	Poziom wymagań				
			konieczny	podstawowy	rozszerzający	dopełniający	wykraczający
Środowisko przyrodnicze	20	Położenie, granice i obszar Polski. Podział administracyjny	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy położenia Polski wymienia zalety położenia Polski wymienia nazwy państw sąsiadujących z Polską i wskazuje te państwa na mapie ogólnogeograficznej opisuje podział administracyjny Polski wymienia nazwy województw oraz ich stolic i wskazuje je na mapie administracyjnej Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje na podstawie mapy położenie Polski na świecie i w Europie wymienia nazwy skrajnych punktów Polski i wskazuje je na mapie opisuje przebieg granicy lądowej Polski na mapie ogólnogeograficznej opisuje granicę morską na mapie ogólnogeograficznej wyjaśnia znaczenie terminów: „powiat grodzki”, „powiat ziemski”, „wojewoda”, „prezydent miasta”, „burmistrz”, „starosta”, „wójt” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje położenie fizycznogeograficzne, polityczne i matematyczne Polski, korzystając z mapy Polski oraz Europy określa współrzędne geograficzne skrajnych punktów Polski opisuje zasięg wód terytorialnych na mapie Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> oblicza rozciągłość równoleżnikową i południkową Polski oblicza różnice czasu słonecznego między skrajnymi punktami Polski wykazuje korzyści i zagrożenia wynikające z położenia Polski w środkowej Europie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> analizuje znaczenie podziału administracyjnego

21	Dzieje geologiczne obszaru Polski	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy głównych jednostek tektonicznych Europy i Polski oraz wskazuje je na mapie wymienia nazwy er, w których wystąpiły ruchy górotwórcze wymienia nazwy górotworów kaledońskich, hercyńskich i alpejskich oraz wskazuje te górotwory na mapie Polski 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje na podstawie tabeli stratygraficznej najważniejsze wydarzenia geologiczne, które miały miejsce na terenie Polski opisuje proces powstawania węgla kamiennego 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje główne jednostki tektoniczne Polski rozpoznaje rodzaje węgla i charakteryzuje warunki, w których one powstawały 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związki między budową geologiczną a wydarzeniami z przeszłości geologicznej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wpływ zmieniającego się w przeszłości geologicznej klimatu oraz poziomu mórz na współczesną budowę geologiczną Polski
22	Zlodowacenia na obszarze Polski	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy zlodowaceń i wskazuje ich zasięg na mapie Polski wymienia nazwy form polodowcowych 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela cechy krajobrazu młodoglacjalnego i staroglacjalnego rozpoznaje formy polodowcowe na schematach i wskazuje na mapie Polski obszary ich występowania rozpoznaje górskie formy polodowcowe na schematach 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje warunki powstania form polodowcowych wyjaśnia genezę form polodowcowych 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje i porównuje cechy krajobrazu staroglacjalnego i młodoglacjalnego 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje wpływ zlodowaceń na krajobraz górski
23	Skały i surowce mineralne	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy skał występujących w Polsce klasyfikuje surowce mineralne ze względu na ich gospodarcze wykorzystanie wymienia nazwy skał i surowców mineralnych występujących w regionie swojego zamieszkania 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje na podstawie zdjęć i okazów główne rodzaje skał występujących w jego regionie i w Polsce wskazuje na mapie Polski obszary występowania surowców mineralnych wykazuje znaczenie gospodarcze surowców mineralnych 	<ul style="list-style-type: none"> klasyfikuje skały występujące w Polsce ze względu na ich pochodzenie opisuje rozmieszczenie skał powierzchniowych na podstawie mapy opisuje na podstawie mapy występowanie surowców mineralnych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje na podstawie danych statystycznych zasoby surowców mineralnych w Polsce analizuje wpływ wydobycia surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek między budową geologiczną a występowaniem surowców mineralnych

24	Ukształtowanie powierzchni	<ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki wewnętrzne i zewnętrzne wpływające na ukształtowanie powierzchni Polski wymienia cechy rzeźby powierzchni Polski wymienia nazwę i wskazuje na mapie najwyżej i najniżej położony punkt Polski rozdziela przedstawione na ilustracjach formy ukształtowania powierzchni 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje na podstawie krzywej hipsograficznej udział terenów nizinnych, wyżynnych i górskich w Polsce wymienia pasy ukształtowania powierzchni Polski i wskazuje je na mapie Polski wymienia nazwy krain geograficznych w poszczególnych pasach ukształtowania powierzchni i wskazuje je na mapie Polski odczytuje wysokości bezwzględne na mapie hipsometrycznej 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje krzywą hipsograficzną wykazuje pasowość ukształtowania powierzchni Polski charakteryzuje na podstawie mapy hipsometrycznej cechy rzeźby powierzchni Polski oblicza różnice wysokości bezwzględnej na podstawie mapy hipsometrycznej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ przeszłości geologicznej na ukształtowanie powierzchni Polski porównuje cechy rzeźby terenu poszczególnych pasów ukształtowania powierzchni Polski 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ współczesnych procesów geologicznych na ukształtowanie powierzchni Polski
25	Klimat	<ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki geograficzne wpływające na klimat Polski wymienia nazwy mas powietrza napływających nad Polskę odczytuje informacje przedstawione na klimatogramach wymienia termiczne pory roku wymienia nazwy wiatrów lokalnych i podaje miejsca ich występowania 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje na mapach klimatycznych Polski rozkład temperatury powietrza i opadów atmosferycznych kreśli klimatogramy na podstawie danych liczbowych opisuje cechy klimatu przejściowego opisuje cechy klimatu własnego regionu odczytuje długość okresu wegetacyjnego na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ czynników geograficznych na cechy klimatu Polski analizuje przebieg izoterm lipca i stycznia na mapach klimatycznych Polski opisuje pogodę kształtowaną przez poszczególne masy powietrza napływające nad Polskę wyjaśnia mechanizm powstawania wiatru halnego i bryzy charakteryzuje klimat wybranych regionów Polski na podstawie map klimatycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny zróżnicowania przestrzennego temperatury powietrza oraz opadów atmosferycznych w Polsce wykazuje przejściowość klimatyczną Polski wykazuje wpływ napływających mas powietrza na kształtowanie się pogody w Polsce wyjaśnia przyczyny zróżnicowania przestrzennego długości okresu wegetacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje klimat Polski z klimatem innych państw Europy

26	Wody powierzchniowe i podziemne	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje wody występujące w Polsce • wymienia nazwy głównych rzek Polski oraz ich dopływów i wskazuje te rzeki na mapie • porównuje długości głównych rzek • wymienia nazwy wybranych jezior i wskazuje je na mapie Polski • wymienia nazwy wód występujących jego regionie • klasyfikuje wody podziemne • opisuje wykorzystanie wód podziemnych 	<ul style="list-style-type: none"> • kreśli diagramy ilustrujące długość rzek • charakteryzuje Wisłę i Odrę • opisuje typ ujścia Wisły • wymienia nazwy głównych kanałów i wskazuje te kanały na mapie • porównuje powierzchnie i głębokości wybranych jezior • wskazuje na mapie Polski obszary występowania wód mineralnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wykreśla działy wodne na mapie konturowej • wyjaśnia genezę mis jeziornych występujących w Polsce • wyjaśnia genezę bagien na terenie Polski • analizuje głębokość i kształt wybranych jezior • ocenia stopień i sposoby wykorzystania wód podziemnych • opisuje rozmieszczenie rejonów eksploatacji oraz wykorzystanie wód mineralnych 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje reżimy rzek w Polsce • uzasadnia asymetrię dorzeczy i wyjaśnia przyczyny jej powstania • ocenia stopień wykorzystania wód powierzchniowych i podziemnych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związki między budową geologiczną, rzeźbą powierzchni, klimatem a warunkami wodnymi
27	Morze Bałtyckie	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie największe zatoki, wyspy, cieśniny i głębie Morza Bałtyckiego • wymienia na podstawie mapy ogólnogeograficznej cechy geograficzne Morza Bałtyckiego • przedstawia właściwości fizyczne wód Bałtyku • omawia znaczenie gospodarcze Morza Bałtyckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje położenie Bałtyku na podstawie mapy ogólnogeograficznej • opisuje linię brzegową Bałtyku na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia nazwy rodzajów wybrzeży i wskazuje na mapie miejsca ich występowania • przedstawia przyczyny zanieczyszczenia Bałtyku 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje wielkość i głębokość Bałtyku z wielkością i głębokością innych mórz • porównuje cechy wód Morza Bałtyckiego z cechami wód innych mórz • proponuje sposoby ochrony wód Bałtyku 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia genezy rodzajów wybrzeży Bałtyku • wyjaśnia genezę Mierzei Helskiej • wyjaśnia zróżnicowanie zasolenia i temperatury wody w Bałtyku 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia znaczenie gospodarki morskiej nad Bałtykiem

28	Gleby	<ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki glebotwórcze klasyfikuje gleby w Polsce wymienia nazwy gleb występujących w jego regionie rozdziela typy gleb ze względu na ich żyzność wyjaśnia znaczenie gospodarcze gleb 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje za pomocą mapy gleb rozmieszczenie głównych genetycznych typów gleb w Polsce wymienia przyczyny erozji gleb i sposoby jej zapobiegania wyjaśnia zależności między jakością gleby a wielkością zbiorów zbóż i innych roślin 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje typy genetyczne gleb występujące w Polsce wyjaśnia cele zabiegów melioracyjnych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia żyzność gleb w Polsce ocenia wartość użytkową gleb w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje profile glebowe
29	Świat roślin i zwierząt. Ochrona przyrody	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy formacji roślinnych w Polsce rozpoznaje typy zbiorowisk roślinnych w Polsce na zdjęciach i w terenie wymienia nazwy parków narodowych w Polsce i wskazuje je na mapie rozpoznaje wybrane gatunki roślin i zwierząt przedstawione na zdjęciach rozdziela formy ochrony przyrody w Polsce podjmuje działania na rzecz ochrony przyrody 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje rozmieszczenie kompleksów leśnych na podstawie mapy Polski opisuje funkcje lasów rozpoznaje i wymienia nazwy gatunków roślin i zwierząt prawnie chronionych w Polsce opisuje osobliwości wybranych parków narodowych 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje strukturę powierzchniową lasów państwowych według składu gatunkowego opisuje formy prawnej ochrony przyrody 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zależności między klimatem a szatą roślinną ocenia lesistość Polski uzasadnia konieczność ochrony gatunkowej roślin i zwierząt uzasadnia konieczność ochrony przyrody i krajobrazu w Polsce wyjaśnia znaczenie współpracy międzynarodowej na rzecz ochrony przyrody 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje zależność między składem gatunkowym lasów a warunkami klimatycznymi i glebowymi wymienia polskie organizacje działające na rzecz ochrony przyrody i opisuje ich zadania